

FM: Mazumtirdzniecības rezultātus maijā pozitīvi ietekmēja pārtikas un degvielas tirdzniecība

Publicēts: 29.06.2020.

Saskaņā ar jaunākajiem Centrālās statistikas pārvaldes datiem par mazumtirdzniecības darbību Latvijā, kopējais tirdzniecības apgrozījums (salīdzināmās cenās) maijā bija nedaudz zemāks nekā pērnā gada maijā, pārdošanas apjomiem gada griezumā samazinoties par 0,6%. Šis kritums ir ievērojami zemāks nekā iepriekšējā mēnesī reģistrētais (-9%), ko aprīlī visvairāk un tiešā veidā ietekmēja COVID-19 slimības izplatība, ar to saistītie ierobežojumi un iedzīvotāju piesardzība, izvairoties no iepirkšanās, kas nav saistīta ar pirmās nepieciešamības preču iegādi. Līdz ar to maijā mēneša griezumā tika reģistrēts salīdzinoši straujš tirdzniecības apgrozījuma pieaugums, uzrādot 7,8%. Savukārt šā gada piecos mēnešos kopā mazumtirdzniecības apgrozījums Latvijā uzrāda nelielu kritumu 0,7% apmērā.

Mazumtirdzniecības apjomus maijā pozitīvi ietekmēja pārtikas un auto degvielas tirdzniecība. Ja aprīlī abās kategorijās tika reģistrēti tirdzniecības apjoma kritumi, tad jau maijā tās atkal uzrādīja pieaugumu. Mazumtirdzniecība pārtikas veikalos bija par 1,6% augstāka nekā pirms gada, savukārt degvielas tirdzniecības apjomi palielinājās par 3,3%. Degvielas tirdzniecības kāpumu sekmēja krītošās degvielas cenas, kas maijā bija par 24,3% zemākas nekā pirms gada.

Tajā pašā laikā pārējo nepārtikas preču kategorijā turpinājās tirdzniecības apjoma kritums, maijā, salīdzinot ar 2019. gada maiju, kopējam apgrozījumam nepārtikas preču veikalos samazinoties par 3,9%. Šo preču tirdzniecības attīstību zināmā mērā noteica lēmums par tirdzniecības centru darbības atjaunošanu brīvdienās un svētku dienās, sākot ar maija otro nedēļas nogali, līdz ar to arī apgrozījuma kritums šajā kategorijā bijis ievērojami zemāks nekā aprīlī un arī martā. Spēcīgāko negatīvo ietekmi nepārtikas produktu tirdzniecībā maijā tāpat kā aprīlī izraisīja straujais kritums apģērbu un apavu mazumtirdzniecībā – par 13,6%. Būtisks apgrozījuma sarukums tika reģistrēts arī lietotu preču mazumtirdzniecībā (-45,5%) un mazumtirdzniecībā stendos un tirgos (-34,2%). Lēnākos tempos nekā iepriekšējos divus mēnešus kritums turpinājās arī informācijas un komunikāciju tehnoloģiju iekārtu, būvmateriālu, kā arī kosmētikas un higiēnas piederumu mazumtirdzniecībā. Neliels apgrozījuma kritums maijā tika reģistrēts farmaceitisko un medicīnisko piederumu mazumtirdzniecībā, kur atšķirībā no citām nepārtikas preču grupām iepriekšējos mēnešos bija vērojams tirdzniecības apjoma pieaugums.

Savukārt strauju tirdzniecības apjoma kāpumu maijā tāpat kā aprīlī uzrādīja mazumtirdzniecība pa pastu un interneta veikalos. Fiziskās distancēšanās apstākļos, augot pieprasījumam pēc iepirkšanās e-vidē un produktu bezkontakta piegādes, tirdzniecības apjomi pa pastu un internetā bija par 16,5% augstāki nekā pirms gada. Maijā par 7,3% palielinājās arī sporta preču un spēļu mazumtirdzniecība.

Latvijas Bankas dati rāda, ka maijā māsaimniecību noguldījumi turpināja pieaugt un mēneša beigās bija par 10,2% augstāki nekā iepriekšējā gada attiecīgajā periodā. Tas norāda gan uz piesardzību tēriņos, veidojot uzkrājumus finanšu grūtību pārvarēšanai, gan joprojām pastāvošajiem ierobežojumiem saistībā ar COVID-19. Tādējādi turpmākajos mēnešos, COVID-19 saistītajiem ierobežojumiem kļūstot aizvien vājākiem, daļa no šiem uzkrājumiem tiks izlietoti patēriņā, līdz ar to stimulējot tirdzniecības pieaugumu.

Eiropas Komisijas apkopotie iedzīvotāju un uzņēmēju ekonomiskās konfidences rādītāji liecina, ka jūnijā tāpat kā maijā Latvijas patērētāju un mazumtirgotāju noskaņojums turpināja uzlaboties. Jāatzīmē, ka ekonomiskā sentimenta rādītāji tomēr joprojām nav sasnieguši līmeni kāds tas bija pirms COVID-19 krīzes. Tas liecina, ka tirdzniecības atkopšanās būs pakāpeniska, tomēr, ja Latvijai un Eiropai kopumā izdosies izvairīties no koronavīrusa otrā viļņa, tad gada otrajā pusē nozarē visai droši redzēsim veselīgus pieauguma tempus.

<https://www.fm.gov.lv/lv/fm-mazumtirdzniecibas-rezultatus-maija-positivi-ietekmeja-partikas-un-degvielas-tirdznieciba>